

Załącznik do Uchwały Nr LXV/510/14
Rady Miasta Sanoka z dnia 15.10.2014 r.
w sprawie przyjęcia Zrównoważonej Strategii
Rozwoju Miasta Sanoka na lata 2013-2024

Urząd Miasta Sanoka

**Wdrożenie
Zrównoważonej Strategii Rozwoju
Miasta Sanoka na lata 2013 - 2024**

Sanok, grudzień 2013

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE.....	3
2.	ZASADY ZARZĄDZANIA STRATEGIĄ	5
3.	PROGRAMOWANIE ROZWOJU MIASTA (ELEMENTY SYSTEMU ZARZĄDZANIA STRATEGIA)	6
4.	SYSTEM MONITOROWANIA	7
5.	WSKAŹNIKI DLA POSZCZEGÓLNYCH CELÓW OPERACYJNYCH I ZADAŃ REALIZACYJNYCH.....	8
6.	WSPÓŁPRACA Z PARTNERAMI SPOŁECZNYMI PRZY REALIZACJI STRATEGII	27

1. WPROWADZENIE

Zrównoważona Strategia Rozwoju Miasta Sanoka na lata 2013-2024 jest dokumentem kierunkowym, swoistą mapą drogową, stanowiącą podstawę do podejmowania skoordynowanych działań przez wszystkich partnerów społecznych Miasta.

Pozwala to na kompleksowe ujęcie zrównoważonego rozwoju Miasta. Kompleksowe podejście, będące cechą planowania strategicznego powoduje, iż realizacja tak określonej strategii jest wspólnym zadaniem władz samorządowych i wszystkich partnerów społecznych w Mieście.

Bardzo ważnym aspektem jest uspołecznienie procesu wdrażania Strategii przy udziale głównych partnerów społecznych.

Dla realizacji Strategii niezbędne będzie podejmowanie działań:

- samodzielnych przez władze Miasta,
- samodzielnych przez podmioty sektora prywatnego,
- samodzielnych przez organizacje pozarządowe,
- indywidualnych przez mieszkańców i ich nieformalne grupy i środowiska,
- wspólnych z udziałem partnerów z różnych sektorów (publicznego, prywatnego i pozarządowego).

Wynika z tego, iż bardzo ważnym, a jednocześnie trudnym zadaniem będzie zaangażowanie wszystkich kluczowych dla rozwoju Miasta partnerów społecznych. Powodzenie w tym zakresie jest uzależnione od zdolności do wzajemnej komunikacji, radzenia sobie z różnicami interesów poszczególnych partnerów i grup, wspólnego definiowania problemów i celów, a następnie wspólnych przedsięwzięć.

W okresie wdrażania Strategii władze Miasta mogą występować w różnych rolach, w tym jako:

- bezpośredni samodzielny realizator działań,
- inicjator i animator działań,
- uczestnik działań podejmowanych wspólnie z innymi partnerami,
- wspierający organizacyjnie, technicznie i finansowo działania podejmowane przez partnerów lokalnych,
- operator centrum lokalnej informacji i komunikacji w Mieście.

Wdrożenie Strategii przez władze Miasta wymaga stosowania operacyjnych narzędzi planistycznych, pozwalających na podjęcie ostatecznych decyzji, które działania i przy jakich zaangażowanych środkach własnych oraz zewnętrznych będą realizowane. Tymi narzędziami władz Miasta będą:

- wieloletni plan inwestycyjny,
- miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
- budżet Miasta (budżet obywatelski),
- konkretne projekty i programy,
- aplikacje o zewnętrzne źródła dofinansowania,

-
- polityki szczegółowe Miasta (stanowiące zbiór spójnych zasad odnoszących się do określonej dziedziny życia/funkcjonowania Miasta), pozwalające podejmować powtarzalne decyzje według tych samych kryteriów,
 - zadania wyznaczane urzędnikom Miasta i jednostkom podległym Miastu.

2. ZASADY ZARZĄDZANIA STRATEGIĄ

Skuteczna realizacja strategii opiera się na następujących zasadach:

1. Kompleksowe (całościowe) podejście.
2. Posiadanie zintegrowanych celów strategicznych i operacyjnych oraz zadań realizacyjnych.
3. Koncentracja środków na zadania o największych korzyściach społecznych.
4. Weryfikowanie planów i działań z punktu widzenia zgodności z zasadami zrównoważonego rozwoju.
5. Rozwijanie współpracy partnerów społecznych.
6. Otwarta komunikacja z mieszkańcami.
7. Współpraca z partnerami w otoczeniu regionalnym, krajowym i międzynarodowym.
8. Stały monitoring realizacji strategii.
9. Konsekwencja w realizacji zadań dla długookresowych celów strategii.

Zasady zrównoważonego rozwoju:

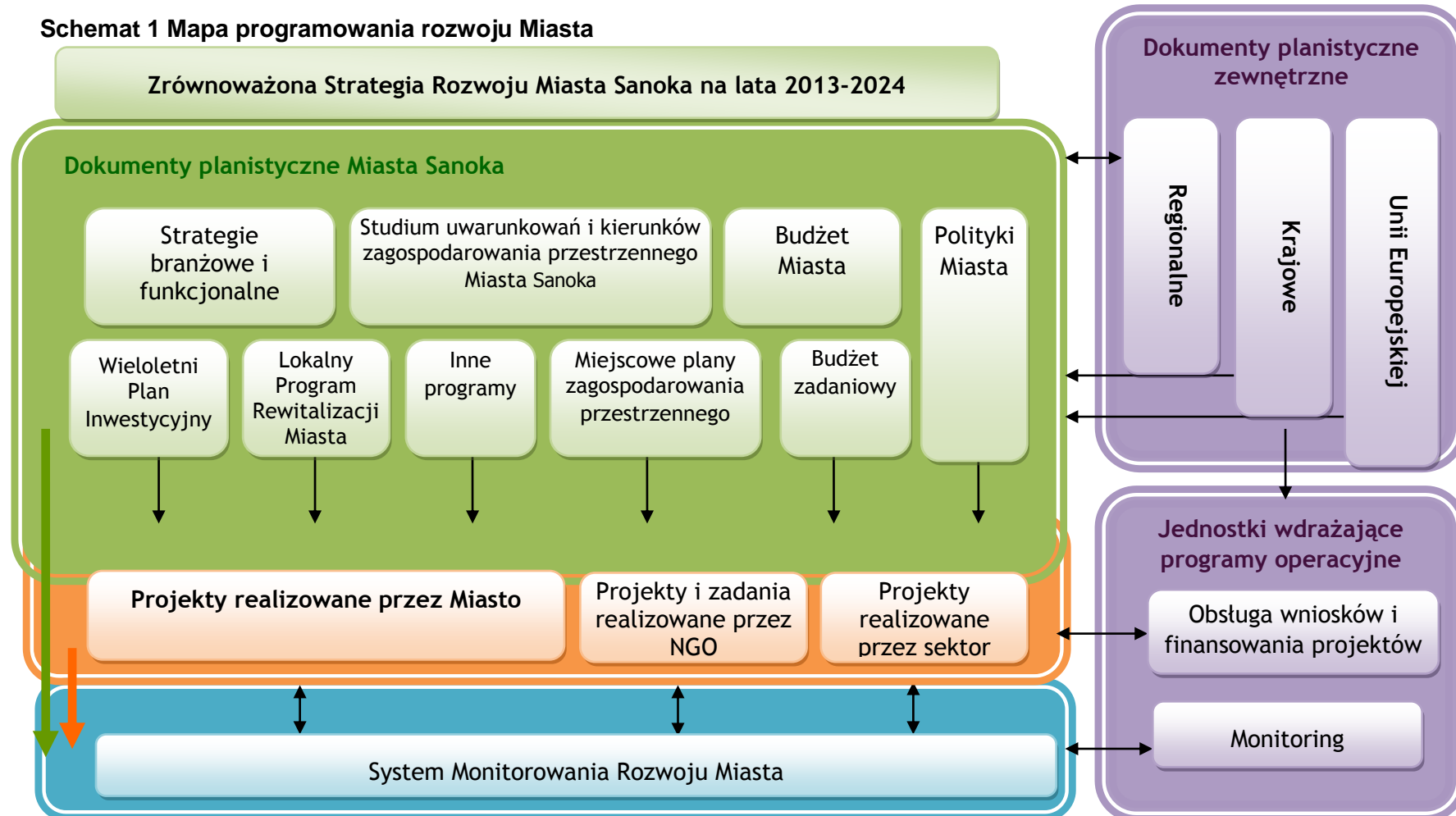
1. Zachowanie szansy dla przyszłych pokoleń na realizację ich potrzeb.
2. Poszanowanie zasobów ze względu na ich ograniczoność.
3. Harmonizowanie ekologicznych, społecznych i ekonomicznych celów rozwoju.
4. Długookresowe podejście do analizowania, planowania i urzeczywistniania celów rozwoju.

3. PROGRAMOWANIE ROZWOJU MIASTA (ELEMENTY SYSTEMU ZARZĄDZANIA STRATEGIĄ)

Schemat 1 Mapa programowania rozwoju Miasta

Opracowanie: Jacek Dębczyński, Agnieszka Esz

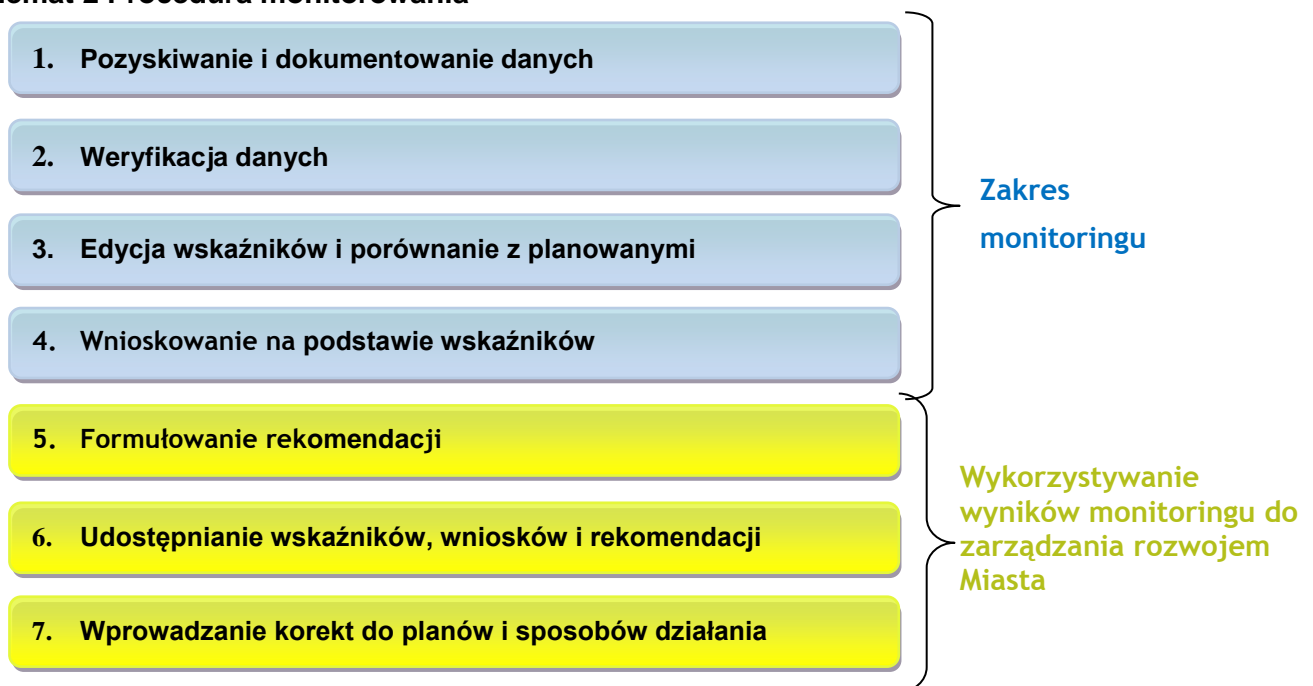

4. SYSTEM MONITOROWANIA

Proces monitorowania obejmuje:

- Zdefiniowanie wskaźników dla poszczególnych celów operacyjnych i zadań realizacyjnych Strategii,
- Określenie procedury monitorowania,
- Wyznaczenie wydziałów i osób odpowiedzialnych za pozyskiwanie, przetwarzanie i udostępnianie poszczególnych grup wskaźników,
- Koordynowanie procesu monitorowania i administrowania bazą danych.

Schemat 2 Procedura monitorowania

Opracowanie: Jacek Dębczyński, Agnieszka Esz

5. WSKAŹNIKI DLA POSZCZEGÓLNYCH CELÓW OPERACYJNYCH I ZADAŃ REALIZACYJNYCH

Do każdego z celów operacyjnych i możliwych zadań realizacyjnych zostały zaprojektowane wskaźniki dla systemu monitorowania rozwoju Miasta, które będą mogły być również wykorzystane przy opracowywaniu wniosków o dofinansowanie projektów ze środków zewnętrznych.

Do każdego z celów operacyjnych zostały przypisane odpowiednie jednostki organizacyjne Urzędu Miasta odpowiedzialne za realizację i monitorowanie poszczególnych celów operacyjnych i zadań realizacyjnych. Każdy z celów ma wskazaną wiodącą komórkę organizacyjną. Jednostki organizacyjne Urzędu Miasta będą prowadziły działania w oparciu o programy i dokumenty operacyjne odpowiednio do swojej odpowiedzialności za realizację poszczególnych celów, zgodnie **Mapą programowania rozwoju Miasta** (schemat 1).

Zrównoważona Strategia Rozwoju Miasta Sanoka na lata 2013 - 2024

OBSZAR: POTRZEBY SPOŁECZNE		Odpowiedzialne jednostki organizacyjne Urzędu Miasta
Cel strategiczny nr 1: Zwiększony poziom zaspokojenia potrzeb społecznych mieszkańców Miasta		
Cele operacyjne	Proponowane wskaźniki	
1.1. Rozwinięty rynek pracy w Sanoku	<ul style="list-style-type: none"> – liczba osób korzystających ze wsparcia w związku z podejmowaniem działalności gospodarczej; – liczba nowych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej; – liczba programów/projektów wsparcia realizowanych w Mieście dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą; – liczba nowych instytucji/podmiotów otoczenia biznesu; – liczba podmiotów gospodarczych, które skorzystały z oferty instytucji otoczenia biznesu; – liczba stworzonych systemów ułatwiających inwestowanie w MSP na terenie miasta; – liczba zrealizowanych projektów infrastrukturalnych wzmacniających konkurencyjność Miasta pod względem inwestycyjnym; – powierzchnia przygotowanych terenów pod inwestycje; – liczba nowych inwestycji; – liczba opracowanych preferencyjnych zasad korzystania z miejskich obiektów i urzędzeń użyteczności publicznej oraz możliwości wykorzystania tych obiektów i urzędzeń do stymulowania rozwoju przedsiębiorczości. 	<p>Wydział Rozwoju Miasta (projekty), Wydział Spraw Obywatelskich (działalność gospodarcza), Powiatowy Urząd Pracy (wsparcie dla nowych firm)</p>
1.2. Rozpoznane potrzeby lokalnego rynku pracy (pod kątem kształcenia pracowników)	<ul style="list-style-type: none"> – liczba opracowanych długoterminowych analiz w zakresie potrzeb rynku pracy; – liczba wykonanych badań w zakresie przygotowania zawodowego osób w wieku produkcyjnym; – liczba opracowanych rankingów zawodów nadwyżkowych 	<p>Wydział Rozwoju Miasta we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy</p>

Zrównoważona Strategia Rozwoju Miasta Sanoka na lata 2013 - 2024

	<p>i deficytowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczba instytucji kształcenia zawodowego, które dostosowały ofertę nauczania do potrzeb rynku pracy; – liczba osób w wieku produkcyjnym uczestniczących w różnych formach doskonalenia zawodowego; – liczba programów/projektów na rzecz dostosowania kwalifikacji zawodowych absolwentów do potrzeb rynku pracy. 	
1.3. Ograniczona szara strefa	<ul style="list-style-type: none"> – liczba przeprowadzonych akcji informacyjnych Urzędu Miasta i instytucji rządowych zlokalizowanych na terenie miasta (ZUZ, US); – liczba przeprowadzonych kontroli skarbowych; – liczba stworzonych systemów ułatwiających zwolnienie lub obniżenie podatku lokalnego dla mieszkańców i przedsiębiorców; – liczba wypracowanych zasad preferencji w wynajmowaniu i wdzierżawianiu mienia miasta, a także zasady zniżek czynszów. 	Wydział Spraw Obywatelskich
1.4. Rozwinięta branża turystyczna w Mieście	<ul style="list-style-type: none"> – liczba osób korzystających ze wsparcia w związku z podejmowaniem działalności gospodarczej w branży turystycznej; – liczba nowych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej w branży turystycznej; – liczba programów/projektów wsparcia realizowanych w Mieście dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą w branży turystycznej; – liczba funkcjonujących w mieście wyciągów widokowych; – liczba ofert turystycznych powstałych w oparciu o istniejącą bazę sportową; – liczba osób korzystających z istniejącej bazy sportowej. 	Wydział Spraw Obywatelskich we współpracy z Regionalną Izbą Gospodarczą, Wydział Edukacji, Kultury Fizycznej i Promocji
1.5. Zwiększona liczba lokali socjalnych w Mieście	<ul style="list-style-type: none"> – liczba wybudowanych budynków mieszkalnych o charakterze socjalnym; – powierzchnia użytkowa wybudowanych budynków mieszkalnych o charakterze socjalnym; 	Wydział Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Zarządzania

Zrównoważona Strategia Rozwoju Miasta Sanoka na lata 2013 - 2024

	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zaadaptowanych na cele mieszkalnictwa socjalnego budynków; – powierzchnia użytkowa zaadaptowanych na cele mieszkalnictwa socjalnego budynków. 	Kryzysowego
1.6. Rozwój budownictwa komunalnego.	<ul style="list-style-type: none"> – ilość środków pochodzących z budżetu miasta przeznaczona na wsparcie budowy mieszkań komunalnych; – liczba mieszkań komunalnych, które powstały przy wsparciu finansowym z budżetu miasta; – powierzchnia mieszkań komunalnych, które powstały przy wsparciu finansowym z budżetu miasta; – liczba wypracowanych zasad preferencji w wynajmowaniu i wdzierżawianiu mieszkań komunalnych; – liczba wypracowanych zasad rozwiązywania sporów pomiędzy najemcami i dzierżawcami a miastem. 	Wydział Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Zarządzania Kryzysowego
1.7. Podniesiony poziom bezpieczeństwa publicznego w Mieście.	<ul style="list-style-type: none"> – powierzchnia Miasta objęta systemem monitoringu; – liczba kamer zainstalowanych w systemie; – liczba interwencji służb, instytucji i organizacji, odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w Mieście; – liczba ofert skierowanych do młodzieży w zakresie spędzania czasu wolnego; – liczba działających w mieście osiedlowych punktów prewencyjnych; – liczba przeprowadzonych systematycznie działań prewencyjnych i profilaktycznych, na rzecz poprawy bezpieczeństwa publicznego; – liczba przeprowadzonych działań informacyjnych mających na celu większą współpracę mieszkańców ze służbami. 	Wydział Spraw Obywatelskich
1.8. Podniesiony poziom bezpieczeństwa komunikacyjnego w Mieście.	<ul style="list-style-type: none"> – liczba przeprowadzonych inwestycji mających na celu podniesienie standardu technicznego sieci dróg oraz transportu publicznego; – długość/powierzchnia dróg i chodników o podniesionym standardzie 	Wydział Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Zarządzania

Zrównoważona Strategia Rozwoju Miasta Sanoka na lata 2013 - 2024

	<p>technicznym i wykonawczym;</p> <ul style="list-style-type: none"> - długość/powierzchnia dróg i chodników o podniesionym zimowych standardzie utrzymania; - liczba przeprowadzonych inwestycji mających na celu poprawę bezpieczeństwa i przepustowości dróg (światła drogowe, prawo i lewoskręty, sygnalizacja rond); - długość wybudowanych/oznakowanych ścieżek; - liczba wprowadzonych ograniczeń tonażowych w centrum miasta; - liczba wdrożonych systemów monitoringu ograniczeń tonażowych w centrum miasta. 	Kryzysowego
1.9. Podniesiony poziomu kapitału społecznego w Mieście	<ul style="list-style-type: none"> - odsetek mieszkańców mających poczucie wpływu na sprawy swojego miasta (badania ankietowe); - odsetek mieszkańców angażujących się w wolontariat (badania ankietowe); - odsetek obywateli angażujących się w działania na rzecz dobra wspólnego (badania ankietowe); - liczba przeprowadzonych inicjatyw społecznych. 	Wydział Spraw Obywatelskich
1.10. Zwiększona dostępność do obiektów rekreacyjnych i sportowych	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wybudowanych obiektów sportowych i rekreacyjnych; - liczba zmodernizowanych obiektów sportowych i rekreacyjnych; - liczba osób korzystających z obiektów sportowych i rekreacyjnych; - liczba opracowanych zasad preferencji w zakresie opłat dla grup młodzieżowych i rodzin w dostępie do miejskich obiektów sportowych; - liczba osób zatrudnionych na stanowiskach opiekunów dla dzieci i młodzieży korzystającej z obiektów sportowych przy szkołach. 	Wydział Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Zarządzania Kryzysowego, Wydział Edukacji, Kultury Fizycznej i Promocji
1.11. Zwiększona dostępność do usług medycznych w Mieście	<ul style="list-style-type: none"> - liczba nowozatrudnionych lekarzy Podstawowej Opieki Zdrowotnej; - liczba wdrożonych sprawnych systemów rejestracji do lekarzy; 	Wydział Spraw Obywatelskich

Zrównoważona Strategia Rozwoju Miasta Sanoka na lata 2013 - 2024

	<ul style="list-style-type: none"> – liczba placówek specjalistycznych działających na terenie miasta; – liczba wybudowanych i/lub zmodernizowanych placówek zdrowia; – liczba doposażonych placówek zdrowia. 	
1.12. Zwiększony poziom opieki nad osobami niepełnosprawnymi	<ul style="list-style-type: none"> – liczba wdrożonych programów mających na celu zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych; – liczba przeprowadzonych akcji informacyjnych skierowanych dla osób niepełnosprawnych w zakresie udogodnień i możliwości aplikowania o środki Unii Europejskiej, skorzystanie z fachowej pomocy rzecznika; – odsetek osób niepełnosprawnych zadowolonych z obsługi w instytucjach publicznych (badania ankietowe). 	Wydział Spraw Obywatelskich
1.13. Dalsza likwidacja barier architektonicznych	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zmodernizowanych obiektów przystosowanych dla niepełnosprawnych; – liczba obiektów użyteczności publicznej dostosowana dla osób z ograniczoną sprawnością ruchową; – liczba usuniętych barier urbanistycznych (wyrównanie nawierzchni w pobliżu obiektów, likwidacja różnic poziomów na ciągach komunikacyjnych dla pieszych i zejść do parkingów, wyznaczenie miejsc parkingowych dla pojazdów osób niepełnosprawnych, montaż instalacji sygnalizacji dźwiękowej na przejściach dla pieszych, obniżenie krawężników i zróżnicowanie faktury nawierzchni na przejściach dla pieszych). 	Wydział Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Zarządzania Kryzysowego
1.14. Zmniejszony odsetek osób wykluczonych społecznie	<ul style="list-style-type: none"> – liczba ofert aktywizacji dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym; – liczba programów, projektów zwiększających powszechność korzystania z komputera, Internetu i nowoczesnych technologii w codziennym życiu w szczególności przez osoby zagrożone wykluczeniem społecznym; – liczba uczelni, które wdrożyły Rządowe Programy na Rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych; – liczba mieszkańców Sanoka, którzy byli słuchaczami na uniwersytecie 	Wydział Spraw Obywatelskich, Wydział Edukacji, Kultury Fizycznej i Promocji, Wydział Rozwoju Miasta

Zrównoważona Strategia Rozwoju Miasta Sanoka na lata 2013 - 2024

	trzeciego wieku.	
1.15. Poprawa infrastruktury socjalnej i społecznej	<ul style="list-style-type: none"> – liczba utworzonych domów dziennego pobytu dla osób starszych; – liczba osób korzystających z opieki dziennej; – liczba ofert dziennej opieki i aktywizacji dla osób starszych; – liczba/powierzchnia oddanych do użytku mieszkań chronionych; – liczba utworzonych placówek wsparcia dla dzieci i młodzieży – liczba/powierzchnia utworzonych domów pomocy społecznej. 	Wydział Spraw Obywatelskich
1.16. Wysoki poziom kształcenia zawodowego	<ul style="list-style-type: none"> – liczba instytucji kształcenia zawodowego, które dostosowały ofertę nauczania do potrzeb rynku pracy; – liczba zrealizowanych wspólnych inicjatyw z przedsiębiorstwami w zakresie przygotowania zawodowego; – liczba uczniów, którzy odbyli praktyki w lokalnych przedsiębiorstwach; – liczba przedsiębiorstw zaangażowanych w organizację praktyk dla uczniów szkół. 	Wydział Edukacji, Kultury Fizycznej i Promocji, Wydział Rozwoju Miasta w porozumieniu i instytucjami i placówkami z terenu miasta
1.17. Wysoki poziom nauczania w placówkach oświatowych Miasta	<ul style="list-style-type: none"> – liczba szkół ponadgimnazjalnych osiągających wyniki egzaminów zewnętrznych powyżej średniej krajowej; – liczba wspólnych inicjatyw miasta i powiatu sanockiego w celu polepszenia kondycji szkół ponadgimnazjalnych; – liczba wyposażonych szkół podstawowych i gimnazjalnych; – liczba uczniów korzystających z wyposażonych szkół podstawowych i gimnazjalnych; – liczba wdrożonych programów stypendialnych dla uczniów (naukowe, socjalne, sportowe); – liczba uczniów korzystających z programów stypendialnych (naukowe, socjalne, sportowe). 	Wydział Edukacji, Kultury Fizycznej i Promocji
1.18. Wysoki poziom kultury fizycznej mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> – liczba wypracowanych i wdrożonych zasad dofinansowania klubów 	Wydział Edukacji, Kultury Fizycznej

	<p>sportowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba zorganizowanych masowych imprez sportowych; - ilość środków z budżetu miasta przeznaczonych na finansowanie SKS w szkołach; - liczba wspartych działań amatorskich lig sportowych. 	<p>i Promocji</p>
<p>1.19. Zwiększony poziom zaangażowania mieszkańców w sprawy miasta</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wypracowanych i wdrożonych zasad wspierania masowych imprez sportowych i kulturalnych; - liczba wypracowanych i wdrożonych zasad wspierania inicjatyw społecznych; - liczba stworzonych i wdrożonych programów aktywności lokalnych; - liczba złożonych i przyjętych obywatelskich projektów uchwał do Rady miasta. 	<p>Wydział Edukacji, Kultury Fizycznej i Promocji</p>
<p>1.20. Rozwinięta sieć i jakość powiązań komunikacyjnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wprowadzonych optymalnych połączeń komunikacyjnych. 	<p>Wydział Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Zarządzania Kryzysowego</p>

OBSZAR: ZASOBY I POTENCJAŁY MIASTA		Odpowiedzialne jednostki organizacyjne Urzędu Miasta
Cel strategiczny nr 2: Nowoczesna i dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna stwarzająca warunki dla zrównoważonego rozwoju Miasta		
Cele operacyjne	Proponowane wskaźniki	
2.1. Poprawa infrastruktury komunikacyjnej rozwiązującej problemy ruchu lokalnego i tranzytowego, umożliwiającej wszechstronny rozwój Miasta	<ul style="list-style-type: none"> – długość wybudowanych dróg na terenie Miasta; – długość rozbudowanych dróg na terenie Miasta; – długość przebudowanych dróg na terenie Miasta; – powierzchnia wybudowanych chodników na terenie Miasta; – powierzchnia rozbudowanych chodników na terenie Miasta; – powierzchnia przebudowanych chodników na terenie Miasta; – długość wytyczonych i oznakowanych tras rowerowych; – długość wybudowanych tras rowerowych; – liczba wybudowanych, rozbudowanych i przebudowanych elementów infrastruktury drogowej – punktowej: skrzyżowania (z innymi drogami i liniami kolejowymi), węzły drogowe (parkingi, place przeładunkowe, manewrowe,), sygnalizacja. 	<p>Wydział Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Zarządzania Kryzysowego</p>
2.2. Dostępne, uzbrojone tereny budowlane	<ul style="list-style-type: none"> – powierzchnia miasta objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego; – liczba opracowanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego; – liczba zaktualizowanych planów zagospodarowania przestrzennego; – powierzchnia nowych terenów przeznaczonych pod budownictwo i inwestycje; – powierzchnia uzbrojonych terenów inwestycyjnych i przeznaczonych pod budownictwo; 	<p>Wydział Geodezji, Architektury i Planowania Przestrzennego</p>

Zrównoważona Strategia Rozwoju Miasta Sanoka na lata 2013 - 2024

	<ul style="list-style-type: none"> – liczba przeprowadzonych kampanii promujących tereny inwestycyjne miasta; – powierzchnia zagospodarowanych przez inwestorów terenów inwestycyjnych miasta. 	
2.3. Powiększony zasób mieszkaniowy Miasta	<ul style="list-style-type: none"> – liczba wybudowanych budynków mieszkalnych o charakterze socjalnym; – powierzchnia użytkowa wybudowanych budynków mieszkalnych o charakterze socjalnym; – liczba zaadaptowanych na cele mieszkalnictwa socjalnego budynków; – powierzchnia użytkowa zaadaptowanych na cele mieszkalnictwa socjalnego budynków; – liczba mieszkań komunalnych, przekształconych na mieszkania socjalne; – powierzchnia użytkowa wybudowanych budynków mieszkalnych o charakterze komunalnym; – powierzchnia wybudowanych mieszkań komunalnych. 	<p>Wydział Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Zarządzania Kryzysowego</p>
2.4. Nowoczesna gospodarka wodno-ściekowa i ciepłownicza	<ul style="list-style-type: none"> – długość przebudowanej kanalizacji deszczowej; – długość przebudowanej kanalizacji sanitarnej; – długość wybudowanej kanalizacji deszczowej; – długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej; – długość wybudowanej sieci wodociągowej; – długość zmodernizowanej kanalizacji deszczowej; – długość zmodernizowanej kanalizacji sanitarnej; – długość zmodernizowanej sieci wodociągowej; – długość zmodernizowanej sieci ciepłowniczej; – długość rozbudowanej sieci ciepłowniczej. 	<p>Wydział Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Zarządzania Kryzysowego</p>
2.5. Dobrze rozwinięta baza rekreacyjno-sportowa i kulturalna	<ul style="list-style-type: none"> – powierzchnia wybudowanego centrum wodno – rehabilitacyjnego; – powierzchnia infrastruktury towarzyszącej wybudowanej przy obiektach 	<p>Wydział Gospodarki</p>

	<p>rekreacyjnych, sportowych i kulturowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> - powierzchnia zagospodarowanego brzegu San do celów rekreacyjno – turystycznych; - liczba obiektów wykorzystujących San dla celów rekreacyjnych i turystycznych; - liczba wybudowanych obiektów infrastruktury turystycznej, sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej; - liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury turystycznej, sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej; - powierzchnia wybudowanego stadionu miejskiego; - liczba wybudowanych obiektów instytucji kultury, - powierzchnia wybudowanych obiektów instytucji kultury; - liczba wyposażonych obiektów instytucji kultury; - liczba zmodernizowanych obiektów instytucji kultury, - powierzchnia zmodernizowanych obiektów instytucji kultury; - powierzchnia zorganizowanych dzielnicowych centrów aktywności społecznej; - liczba zorganizowanych dzielnicowych centrów aktywności społecznej. 	<p>Komunalnej, Ochrony Środowiska i Zarządzania Kryzysowego</p>
<p>2.6. Nowoczesna sieć teleinformatyczna i monitoringu Miasta</p>	<ul style="list-style-type: none"> - powierzchnia miasta objęta monitoringiem; - liczba wdrożonych systemów monitoringu; - liczba kamer zainstalowanych w systemie monitoringu; - długość linii światłowodowych na terenie miasta; - liczba punktów dostępowych; - ilość wprowadzonych e-usług na terenie miasta; - liczba podmiotów działających w sektorze administracji samorządowej świadczących e-usługi. 	<p>Wydział Spraw Obywatelskich</p>

<p>2.7. Zachowany ład przestrzenny</p>	<ul style="list-style-type: none"> - powierzchnia nowych i/lub ulepszonych zespołów małej architektury; - powierzchnia zrewitalizowanych placów miejskich; - powierzchnia zagospodarowanych terenów w parkach miejskich; - liczba zamontowanych nowych punktów oświetleniowych; - liczba zmodernizowanych istniejących punktów oświetleniowych. - liczba przeprowadzonych działań (w tym konkursów) na rzecz poprawy dbałości o stan techniczny i estetykę nieruchomości wśród właścicieli indywidualnych; - powierzchnia ulic poddanych rewitalizacji; - powierzchnia ciągów pieszych poddanych rewitalizacji; 	<p>Wydział Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Zarządzania Kryzysowego</p>
<p>Cel strategiczny nr 3: Zachowane dla przyszłych pokoleń środowisko naturalne</p>		<p>Odpowiedzialne jednostki organizacyjne Urzędu Miasta</p>
<p>Cele operacyjne</p>	<p>Proponowane wskaźniki</p>	
<p>3.1. Rozwinięty system zbiórki i zagospodarowania odpadów stałych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba opracowanych systemów zbiórki i zagospodarowania odpadów stałych; - liczba wdrożonych systemów zbiórki i zagospodarowania odpadów stałych; - liczba osób korzystających z nowych systemów zbiórki i zagospodarowania odpadów stałych; - liczba zorganizowanych punktów zbiórki odpadów segregowanych; - liczba opracowanych programów edukacyjnych, akcji, promocji w zakresie ochrony środowiska kierowanych do mieszkańców; - liczba zrealizowanych programów edukacyjnych, akcji, promocji w zakresie ochrony środowiska kierowanych do mieszkańców; - liczba uczestników programów edukacyjnych, akcji, promocji w zakresie ochrony środowiska. 	<p>Wydział Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Zarządzania Kryzysowego</p>

Zrównoważona Strategia Rozwoju Miasta Sanoka na lata 2013 - 2024

3.2. Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii	<ul style="list-style-type: none"> - liczba obiektów miejskich wyposażonych w instalacje wykorzystujące odnawialne źródła energii; - liczba opracowanych programów, akcji, promocji w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii kierowanych do mieszkańców; - liczba wdrożonych programów, akcji, promocji w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii kierowanych do mieszkańców; - liczba uczestników programów, akcji, promocji w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii. 	Wydział Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Zarządzania Kryzysowego
3.3. Zmniejszona energochłonność budynków Miasta	<ul style="list-style-type: none"> - liczba obiektów termomodernizowanych; - powierzchnia budynków termomodernizowanych; - kubatura obiektów termomodernizowanych; - ilość zmniejszonego rocznego zapotrzebowania na ciepło; - ilość zmniejszonej emisji zanieczyszczeń do atmosfery. 	Wydział Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Zarządzania Kryzysowego
Cel strategiczny nr 4: Wzrost potencjału rozwojowego mieszkańców Sanoka		Odpowiedzialne jednostki organizacyjne Urzędu Miasta
Cele operacyjne	Proponowane wskaźniki	
4.1. Wystarczająca liczba miejsc w placówkach opieki żłobkowo -przedszkolnej	<ul style="list-style-type: none"> - ilość środków z budżetu miasta w PLN przeznaczona na utrzymanie placówek opieki żłobkowo-przedszkolnej; - liczba placówek opieki żłobkowo-przedszkolnej o podniesionych standardach technicznych; - powierzchnia placówek opieki żłobkowo-przedszkolnej o podniesionych standardach technicznych. - liczba nowoutworzonych miejsc w przedszkolach; - liczba nowoutworzonych przedszkoli prywatnych; - liczba nowoutworzonych miejsc w żłobkach; 	Wydział Edukacji, Kultury Fizycznej i Promocji

Zrównoważona Strategia Rozwoju Miasta Sanoka na lata 2013 - 2024

	<ul style="list-style-type: none"> - liczba nowoutworzonych żłobków prywatnych; - liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym; - liczba dzieci w żłobkach; - liczba funkcjonujących w mieście form instytucjonalnej opieki nad dziećmi; 	
4.2. Ograniczone zjawisko wad postawy u dzieci i młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zorganizowanych akcji, badań profilaktycznych w zakresie zdrowia dzieci i młodzieży; - liczba przedsięwzięć poprawiających dostępność badań specjalistycznych zrealizowanych na terenie miasta w zakresie zdrowia dzieci i młodzieży; - liczba zorganizowanych akcji promujących zdrowy styl życia; - liczba zorganizowanych dodatkowych zajęć sportowych i korekcyjnych; - liczba uczestników dodatkowych zajęć sportowych i korekcyjnych. 	Wydział Edukacji, Kultury Fizycznej i Promocji
4.3. Zwiększony poziom dostosowania kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zawiązanych partnerstw na rzecz dostosowania kwalifikacji zawodowych absolwentów do potrzeb rynku pracy; - liczba instytucji kształcenia zawodowego, które dostosowały ofertę nauczania do potrzeb rynku pracy; - liczba osób, które zmieniły kwalifikacje zawodowe; - liczba osób, które podniosły kwalifikacje zawodowe; - liczba programów/projektów na rzecz dostosowania kwalifikacji zawodowych absolwentów do potrzeb rynku pracy. 	Wydział Edukacji, Kultury Fizycznej i Promocji, Wydział Rozwoju Miasta w porozumieniu i instytucjami i placówkami z terenu miasta
4.4. Wysoka aktywność społeczna mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zrealizowanych projektów/działań mających na celu wsparcie dla aktywnych społeczności lokalnych; - liczba przedsięwzięć zrealizowanych przy współpracy samorządu Miasta z organizacjami pozarządowymi, pożytku publicznego i wolontariatu; - wysokość udzielonego wsparcia dla organizacji; 	Wydział Spraw Obywatelskich, Wydział Edukacji, Kultury Fizycznej i Promocji

Zrównoważona Strategia Rozwoju Miasta Sanoka na lata 2013 - 2024

	<ul style="list-style-type: none"> – liczba organizacji, którym udzielono wsparcia; – liczba zrealizowanych lokalnych inicjatyw społecznych; – liczba zorganizowanych spotkań i imprez integracyjnych dla mieszkańców; – liczba organizacji pozarządowych; 	
Cel strategiczny nr 5: Zachowany i wykorzystany wysoki potencjał kulturowy Miasta		Odpowiedzialne jednostki organizacyjne Urzędu Miasta
Cele operacyjne	Proponowane wskaźniki	
5.1. Rozwój świadomości społecznej poprzez korzystanie z dóbr kultury	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zrealizowanych programów edukacyjnych, akcji w zakresie podnoszenia świadomości społecznej mieszkańców poprzez korzystanie z dóbr kultury; – liczba uczestników programów edukacyjnych, akcji w zakresie podnoszenia świadomości społecznej mieszkańców poprzez korzystanie z dóbr kultury; – liczba ofert kulturalnych stworzonych z wykorzystaniem istniejących dóbr kultury. – liczba wydanych kart mieszkańca zapewniających dostęp do lokalnych ośrodków sportowych i kulturalnych; – liczba osób czynnie korzystających z oferty kulturalnej miasta; – liczba osób biernie korzystających z oferty kulturalnej miasta; – liczba zorganizowanych imprez/wydarzeń kulturalnych o charakterze plenerowym. 	Wydział Edukacji, Kultury Fizycznej i Promocji
5.2. Poprawa stanu technicznego zabytków	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zabytków zachowanych w dobrym stanie technicznym; – liczba zabytków objęta inwestycjami w zakresie poprawy stanu ich zachowania; – liczba opracowanych sprawozdań dotyczących realizacji lokalnego programu ochrony zabytków. 	Wydział Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Zarządzania

		Kryzysowego
5.3. Poprawa sposobu wyeksponowania zabytków	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wykonanych iluminacji obiektów zabytkowych; - liczba wyeksponowanych zabytków. 	Wydział Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Zarządzania Kryzysowego
5.4. Uporządkowana przestrzeń architektoniczna starej części Miasta	<ul style="list-style-type: none"> - powierzchnia uporządkowanej przestrzeni architektonicznej starej części miasta; - liczba opracowanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem zapisów dotyczących ochrony krajobrazu kulturowego. 	Wydział Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Zarządzania Kryzysowego

OBSZAR: GOSPODARKA I PROMOCJA MIASTA		Odpowiedzialne jednostki organizacyjne Urzędu Miasta
Cel strategiczny nr 6: Rozwój gospodarczy Sanoka		
Cele operacyjne	Wskaźniki	
6.1. Dostępne uzbrojone tereny inwestycyjne	<ul style="list-style-type: none"> – powierzchnia uzbrojonych działek inwestycyjnych w podstawową infrastrukturę; – powierzchnia skonsolidowanych stref przemysłowych miasta. 	Wydział Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Zarządzania Kryzysowego
6.2. Wzrost innowacyjności i konkurencyjności lokalnych przedsiębiorstw	<ul style="list-style-type: none"> – liczba utworzonych klastrów; – liczba przeprowadzonych akcji promujących ideę klastrów gospodarczych; – liczba przedsiębiorstw włączonych w sieć powiązań klastra; – liczba instytucji, ośrodków naukowych, jednostek badawczo-rozwojowe włączonych w sieć powiązań Klastra; – liczba przeprowadzonych działań/inwestycji pozwalających na stworzenie warunków do pozyskania wykwalifikowanej kadry; – liczba pozyskanej wykwalifikowanej kadry; – liczba nawiązanych kontaktów z podmiotami gospodarczymi działającymi na obszarze miast partnerskich; – liczba przeprowadzonych akcji promujących środowisko gospodarcze miasta w otoczeniu; – liczba przeprowadzonych badań i wykonanych analiz w zakresie informacji gospodarczej i społecznej. 	Wydział Rozwoju Miasta

Zrównoważona Strategia Rozwoju Miasta Sanoka na lata 2013 - 2024

6.3. Rozwinięte porozumienia i kooperacje wewnątrzbranżowe	<ul style="list-style-type: none"> - liczba przeprowadzonych działań na rzecz konsolidacji przedsiębiorców; - liczba wspartych działań na rzecz konsolidacji przedsiębiorców; - liczba podmiotów skonsolidowanych działających w obszarze miasta. 	Wydział Rozwoju Miasta
6.4. Zwiększona elastyczność rynku pracy	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wdrożonych programów edukacyjnych i przeprowadzonych akcji promujących wzorce przedsiębiorczości na wszystkich etapach edukacji dzieci i młodzieży; - liczba osób bezrobotnych, które podjęły pracę zawodową; - liczba programów/projektów partnerskich na rzecz zwiększenia zatrudnienia; - liczba zarejestrowanych lokalnych marek; - liczba przeprowadzonych działań w zakresie promocji wizerunku miasta z wykorzystaniem produktów rzemieślniczych. 	Wydział Edukacji, Kultury Fizycznej i Promocji, Wydział Spraw Obywatelskich
6.5. Dostępność nowoczesnych miejsc wystawienniczo-konferencyjnych i bazy noclegowej o standardzie minimum trzech gwiazdek	<ul style="list-style-type: none"> - powierzchnia udostępnionych obiektów stanowiących bazę wystawienniczo – konferencyjną i noclegową o standardzie minimum trzech gwiazdek wraz z infrastrukturą rekreacyjno-rozrywkową; - liczba udostępnionych obiektów stanowiących bazę wystawienniczo – konferencyjną i noclegową o standardzie minimum trzech gwiazdek wraz z infrastrukturą rekreacyjno-rozrywkową. 	Wydział Rozwoju Miasta
6.6. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej Miasta	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wspartych przez lokalny samorząd inwestycji/działań służących rozwojowi turystyki; - liczba zrealizowanych inwestycji/działań służących rozwojowi turystyki; - powierzchnia utworzonej bazy dla turystów zmotoryzowanych; - powierzchnia powierzchni publicznej dostosowanej dla potrzeb branży turystycznej. 	Wydział Edukacji, Kultury Fizycznej i Promocji
6.7. Wzrost skuteczności promocji gospodarczej Miasta	<ul style="list-style-type: none"> - liczba przeprowadzonych działań promujących gospodarkę miasta przygotowanych z uwzględnieniem grup docelowych. 	Wydział Rozwoju Miasta

6. WSPÓŁPRACA Z PARTNERAMI SPOŁECZNYMI PRZY REALIZACJI STRATEGII

Cele współpracy:

1. Zwiększenie udziału społeczności w działaniach na rzecz realizacji celów Zrównoważonej Strategii Rozwoju Miasta Sanoka, w tym poprawy warunków życia mieszkańców.
2. Zwiększenie poczucia tożsamości mieszkańców z Miastem.
3. Zbieranie opinii i wniosków niezbędnych przy podejmowaniu decyzji przez władze Miasta.
4. Wysoki poziom zaufania mieszkańców do działań podejmowanych przez władze Miasta.

Zasady współpracy:

- partnerstwo,
- respektowanie odmiennych opinii na wspólne sprawy,
- prawo do krytyki,
- zaangażowanie we wspólne sprawy,
- dobra wola, jasność intencji,
- gotowość do współpracy,
- respektowanie wspólnych uzgodnień.

Formy współpracy z partnerami społecznymi:

1. spotkania konsultacyjne,
2. warsztaty projektowe,
3. forum partnerów społecznych,
4. spotkania władz z mieszkańcami,
5. spotkania władz z przedstawicielami organizacji sektora prywatnego i pozarządowego,
6. konferencje,
7. seminaria,
8. imprezy promocyjne,
9. badania ankietowe,
10. strona internetowa.

Zadania Miasta w zakresie współpracy z partnerami społecznymi:

1. Prowadzenie bazy danych o partnerach społecznych i realizowanych z ich udziałem działań.
2. Utrzymywanie kontaktu drogą internetową z partnerami społecznymi.
3. Przygotowywanie harmonogramów bieżących działań w zakresie wspólnych działań i komunikacji.
4. Realizacja działań zgodnie z harmonogramem.
5. Zapewnianie warunków technicznych i lokalowych do spotkań.
6. Opracowywanie wyników spotkań i konsultacji.
7. Przygotowywanie materiałów dla mediów.
8. Przygotowywanie i udostępnianie prezentacji multimedialnych.
9. Inicjowanie wspólnych przedsięwzięć pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi.
10. Organizowanie konkursów dla organizacji pozarządowych na realizację programów społecznych zgodnych ze Strategią.

